

УКРАЇНЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА
ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН КИЇВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Задорожній Олександр Вікторович

**ПОРУШЕННЯ
АГРЕСИВНОЮ ВІЙНОЮ
РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОТИ УКРАЇНИ
ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ
МІЖНАРОДНОГО ПРАВА**

Монографія

Київ
К.І.С.
2015

*Монографія виконана
на кафедрі міжнародного права Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету ім.Тараса Шевченка
і рекомендована до друку на засіданні кафедри
31 березня 2015 року, протокол № 5.*

*Рекомендовано до друку
Вченою Радою Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету ім.Тараса Шевченка
31 березня 2015 року, Протокол №7.*

Рецензенти:

- Кулеба Дмитро Іванович** — кандидат юридичних наук, Посол з особливих доручень Департаменту секретаріату Міністра закордонних справ України
- Мережко Олександр Олександрович** — доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри права Київського національного лінгвістичного університету
- Тимченко Леонід Дмитрович** — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного права Національного університету Державної податкової служби України
- Шпакович Ольга Миколаївна** — доктор юридичних наук, доцент кафедри порівняльного правознавства і європейського права Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

Задорожній О. В.

- 3-15 **Порушення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права** : монографія / Задорожній Олександр Вікторович ; Укр. асоц. міжнар. права, Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, каф. міжнар. права. — Київ : К.І.С., 2015. — 712 с. — (Бібліотека кафедри міжнародного права).

ISBN 978-617-684-109-8

Ця наукова монографія — комплексне дослідження агресивної війни Російської Федерації проти України в контексті основних принципів міжнародного права. Розкрито правову природу та сутність основних принципів як фундаменту сучасного універсального міжнародного правопорядку; зроблено висновки щодо сутності, нормативного змісту кожного з принципів; проведено міжнародно-правовий аналіз агресивної війни Росії проти нашої держави, в рамках якого зроблено висновки щодо наявності порушень діями Російської Федерації кожного з основних принципів міжнародного права, характеру та специфіки цих порушень; визначено юридичну обґрунтованість оцінок поведінки РФ як «актів агресії», «агресивної війни», «неправомірної військової окупації», «анексії території іншої держави» тощо; надано характеристику впливові агресивної війни Російської Федерації проти України на систему міжнародного права.

Для всіх, хто цікавиться актуальними питаннями міжнародного права.

УДК 341.0

Зміст

Перелік умовних скорочень	9
Передмова	14
Основні принципи міжнародного права: місце в нормативній системі та значення для міжнародних відносин і світового порядку	29
Принцип I. НЕЗАСТОСУВАННЯ СИЛИ ЧИ ПОГРОЗИ СИЛОЮ .	69
1.1. Сутність і місце принципу в системі основних принципів міжнародного права	72
1.2. Підстави та умови правомірності застосування сили. Особливості сучасних міжнародно-правових підходів	78
1.3. Юридична кваліфікація застосування сили Російською Федерацією у Криму та на сході України	90
1.4. Підсумки	113
Принцип II. ТЕРИТОРІАЛЬНА ЦІЛІСНІСТЬ ДЕРЖАВ.....	117
2.1. Становлення принципу та сучасні міжнародно-правові механізми регламентації	121
2.2. Сутність принципу територіальної цілісності держав. Правомірні підстави зміни належності державної території за сучасним міжнародним правом	135
2.3. Співвідношення дій Росії проти України з вимогами поваги територіальної цілісності держав	151

2.4. Міжнародно-правова характеристика подій у Криму та на сході України з позицій принципу територіальної цілісності	181
2.5. Підсумки	194
Принцип III. НЕПОРУШНІСТЬ КОРДОНІВ У ЄВРОПІ	197
3.1. Розвиток міжнародно-правової регламентації відносин держав щодо кордонів	201
3.2. Принцип непорушності кордонів як імператив для європейського регіону	210
3.3. Агресивна війна Російської Федерації проти України в контексті принципу непорушності кордонів	220
3.4. Підсумки	236
Принцип IV. РІВНОПРАВНІСТЬ І САМОВИЗНАЧЕННЯ НАРОДІВ.	239
4.1. Розвиток концепцій самовизначення у міжнародному праві. Особливості нормативного змісту принципу рівноправності і самовизначення народів	242
4.2. Події щодо Кримського півострова і сучасна міжнародно-правова інтерпретація самовизначення.	259
4.3. Оцінка звернення Російської Федерації до історичних паралелей у контексті «самовизначення народу Криму»: Чечня, Косово та інші приклади	284
4.4. Підсумки	296
Принцип V. ПОВАГА ПРАВ І ОСНОВНИХ СВОБОД ЛЮДИНИ	299
5.1. Міжнародні договірні та інституційні механізми захисту прав людини	303
5.2. Нормативний зміст принципу поваги прав і основних свобод людини	318
5.3. Підстави обмежень прав людини та відступу держав від своїх міжнародних зобов'язань	326
5.4. Порушення прав людини в Автономній Республіці Крим, Східній Україні, утиски української	

національної меншини в Російській Федерації: кваліфікація за міжнародним правом.....	332
5.5. Підсумки	372
Принцип VI. МИРНЕ РОЗВ'ЯЗАННЯ МІЖНАРОДНИХ СПОРІВ	375
6.1. Міждержавні спори: основні положення сучасного міжнародного права	378
6.2. Нормативний зміст принципу мирного розв'язання міжнародних спорів	389
6.3. Дії Російської Федерації проти України з огляду на обов'язки держав з мирного розв'язання міжнародних спорів	396
6.4. Підсумки	406
Принцип VII. ДОБРОСОВІСНЕ ВИКОНАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.....	409
7.1. Основні підходи до принципу виконання міжнародних зобов'язань на різних етапах розвитку міжнародного права. Сучасні механізми регламентації.	415
7.2. Зміст принципу, особливості різних видів зобов'язань держав	427
7.3. Відповідність дій Російської Федерації проти України, її громадян та інших осіб, що мешкають на території України, нормативним вимогам принципу добросовісного виконання міжнародних зобов'язань	438
7.4. Підсумки.....	469
Принцип VIII. СУВЕРЕННА РІВНІСТЬ ДЕРЖАВ	473
8.1. Становлення принципу як поєднання поваги суверенітету держав і рівноправності в міжнародних відносинах	475
8.2. Сутність юридичної рівності держав за сучасним міжнародним правом	482

8.3. Дії Російської Федерації проти України та нормативні вимоги принципу суверенної рівності держав	488
8.4. Підсумки	494
Принцип ІХ. НЕВТРУЧАННЯ У ВНУТРІШНІ СПРАВИ	497
9.1. Становлення концепції та сучасні механізми регламентації невтручання	499
9.2. Межі внутрішньої компетенції держав і визначення втручання. Права та обов'язки суб'єктів міжнародного права	512
9.3. Втручання Російської Федерації у внутрішні справи України до та впродовж міждержавного конфлікту	519
9.4. Підсумки	529
Принцип Х. СПІВРОБІТНИЦТВО ДЕРЖАВ	531
10.1. Основні положення сучасного міжнародного права	533
10.2. Обов'язок держав співпрацювати: підходи чинних договірних механізмів	541
10.3. Агресія Російської Федерації, руйнування системи двосторонньої співпраці та порушення засад принципу співробітництва держав	548
10.4. Підсумки	555
Загальні підсумки	557
Бібліографія	584
Предметний покажчик	666
Іменний покажчик	689
Покажчик нормативно-правових актів	695

Перелік умовних скорочень

- АЕС** — атомна електростанція
АП — Адміністрація Президента
АР — автономна республіка
АРК — Автономна Республіка Крим
АРСР — Автономна Радянська Соціалістична Республіка
АСЕАН — Асоціація держав Південно-Східної Азії
АТ — акціонерне товариство
АТЕС — Організація Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва
АТО — антитерористична операція
БМД — бойова машина десанту
БУЛ — Бібліотека української літератури
ВАТ — відкрите акціонерне товариство
ВВП — валовий внутрішній продукт
ВДВ — високомобільні десантні війська
ВМС — військово-морські сили
ВМФ — військово-морський флот
ВНП — валовий національний продукт
ВО — всеукраїнське об'єднання
ВООЗ — Всесвітня організація охорони здоров'я
ВПК — військово-промисловий комплекс
ВР АРК — Верховна Рада Автономної Республіки Крим
ВРУ — Верховна Рада України
ГА ООН — Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй
ГАТТ — Генеральна угода з тарифів і торгівлі
ГЛОНАСС — глобальна навігаційна супутникова система
ГРУ МО РФ — Головне розвідувальне управління Міністерства оборони Російської Федерації
ГТС — газотранспортна система
ГУАМ — Організація за демократію та економічний розвиток

Кінець безкоштовного уривку.
Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію
книги.